

מדור החסידות

העתקה מפתקא שכתב אחד מהחסידים הישישים מקאצק
 וחידושי הרי"ם ואלכסנדר ושפת אמת וצלה"ה נשב"ג
 לב"ק אדמו"ר (*) שליט"א בתחילת נשיאותו ובשנת תרצ"ט
 קודם חג השבועות הראה כ"ק אדמו"ר שליט"א את הפתקא
 לבנו הרב ר' ישראל שליט"א:

מילידי ליפנא אנכי ונתגדלתי על ברכי קאצקער חסידים הראשונים, מופלגי תורה
 יראי ד' אנשי דעת מבקשי אמת אשר עליהם נאמר איוה חסיד המתחסר עם קונו, גם
 אבי ע"ה הי' ת"ח גדול חסיד מופלג מחסידים הראשונים סומושוב - קאצק, ועוד בימי עלומי
 הי' לי לב נלבב לעב' הפ' אחרי שעורי בפיהמ"ד גפ"ת הלכתי לביהמ"ס וחפשתי בספרי
 חסידות בסתר והי' לי גענועים גדולים לברוח לקאצק אבל לא עלתה בידי כי הדרך
 הי' רב מאד, אבל כשנהייתי בן י"ז שנים אחר הנשואין נסעתי לקאצק וכאשר באתי לק"ס
 שאל אותי מאין אתה ומה שמך, נפל עלי פחד ומורא ויצאתי מן הכלים ונהייתי בס"ל
 במציאות אך רעיון אחד הי' לי ברגע זו דמיתי אז בדעתי כי עקב"מ עומד לנגדי וצעק
 עלי בקול הסתכל וכו' מאין באת וכו' ועד עתה נשאר רש"מ זה בלבי והי' כהפנותי
 שכמי ללכת נהפכתי לאיש אחר ולבי נלהב מאד בבהירות וקראתי עליו המקרא והריחו
 ביראת ד', ובנסיעה ראשונה הייתי שם שמונה שבתות וכאשר באתי לביתי הי' כל
 התאות ותענוגי עוה"ז מאוס ונמאס בעיני ולמודי ותפילתי מעורבין היו בשמחה וסחד
 ולפעמים כאשר נפלתי קמתי במעט איתערותא דילי וחמשה פעמים הייתי בקאצק ובכל
 נסיעה הרגשתי כי לא כוחי ועוצם ידי הוא זה רק הוא ז"ל יצק על ראשי שמן משחת
 קודש מן השמים.

והי' בהלקח ארון אלקים השמימה, סרם התחיל לזרוח אור הבהיר בשחקים אור המאיר
 על כל העולם כולו הוא ניהו אבי זקנו מרן הקדוש וצ"ל מגור נשב"ג, נפלתי
 חמש עשרה מעלות עד אשר נתעורר עלי רוח ד' ונסעתי לגור על הג השבועות הראשון
 וכאשר באתי לק"ס ודברי קדשו יוצאים מפיו הקדוש והטהור בוערים כנחלי אש
 ונתעוררתי כאיש נעור משנתו ודבריו יורדים לחדרי בטני ונכנסו לתוך מעי כארס
 של עכנאי אז אמרתי בלבי כי הקדוש הזה בא לעולם ללמד לבני יהודה קשת ומלחמת
 היצר ע"י דעת ופנימיות התורה אשר זה העיקר, וג"כ מצינו כי דחקא ע"י

(*) הוא ניהו כ"ק אדמו"ר שליט"א מגור

דעת התורה יוכל האדם להשיג עבודת השי"ת וכל המקושר בדעת יותר ימצא טעם יותר בעבודתו. בתורה אתה הראית לדעת וכו' וידעת היום וכו' ובנביאים ואתה בני דע את אלקי אביך ועבדהו, והנביא צוח אתה הדעת מאסת וכו' בכתובים אלקים משמים השקיף וכו' היש משכיל דורש את וכו', גם חכמינו ז"ל מגנים מאד אפי' ת"ח שאין בו דעה. — הוא אשר הי' מאיר עיניהם של ישראל להכיר את הבורא ע"י דעת ופנימיות התורה שלא יפול האדם ברשע היצר הצפון בלבד, וכאשר שמעתי ממנו ד"ת בש"ק נמס לבי ונודעו כל אברי וכמה פעמים הי' בכחי לשבוע באמת כי יודע הוא מחשבות ורעיוני לבי אשר אני מהרהר אף בביתי אף בשעה שאני עוסק בדברי רשות ודבריו הקדושים היו יורדים כחץ קולע אל השערה ולא יחטיא, ושלש ולפעמים ארבעה פעמים בשנה נסעתי לגור ובכל נסיעה לא הייתי פחות מדי שבתות ובכל נסיעה כאשר באתי לביתי הייתי כברי' חדשה וכל דבר שלמדתי בביתי הן תנ"ך הן מדרש הלכות ואגדות הן גפ"ת מצאתי את עצמי וחסרונותי וע"י אשר שמעתי והאונתי לדבריו הקדושים בש"ק מצאתי עצות לזכך ולתקן מה שעויתי וכאשר שמעתי ממנו ד"ת א' הי' בכחי או לפרש דרכי ולבנות בנינים גדולים כאי מתלמידיו הקדושים אנשי שם לא נחתי ולא שקסתי לילה ויום עם האט כמה פעמים פון בעט ארויסגיווארפן כי כל חיותי הי' מד"ת שלו אשר שמעתי ממנו הן בבתי גואי בפרטות והן בש"ק בכללות כאשר חיות חינוך היונק משדי אנו, וקראתי לשבע שנים האלה שבע שני השבע.

אחריו קם רבינו הק' מאלקסנדר זצ"ל נבג"מ מכני למדתי מעט שפלות טבלנות הכנעה לחפלה חשבון הנפש לכל הפחות פעמיים בכל יום א' בבוקר קודם התפלה וא' בערב קודם השינה, הייתי משמש בקודש שלשה קדושים האלה כל השירים קודש ושיר השירים קודש קדשים הוא ניהו אביו מרן הקדוש ז"ל נבג"מ וי"ע ועכ"י אמן הוא אשר הי' מאיר בתורתו וקדושתו על כל פני חבל מקצה הארץ עד קצהו ועליו אמרו חז"ל א' יש בינינו שראוי שתשרה עליו שכינה כמשה רע"ה אלא שאין דורו ראוי לכך הוא אשר מסר נפשו על כלל ישראל כמרע"ה שנאמר עליו וירא בסבלותם ופרש"י ז"ל נתן עינו ולבו להיות מיצר בצרתן של ישראל עליו אמרו חז"ל עמוד א' יש בעולם מן הארץ ועד לרקיע ומני צדיק ונקרא א' ע"ש התכללות והתקשרות האחדות כל המדריות שמן הארץ עד לרקיע מן סוף המדריות שהם בארצות בחי' תיו עד הרקיע שהוא מדרגה העליונה בחינת א' כידוע מפי ספרים ומפי סופרים כי הקב"ה ברא את העולם בהתורה שהם כ"ב אותיות שהקב"ה צמצם א"ע בהאותיות ותחילת צמצומו מאות א' וכן מאות לאות עד אות תיו ששם הוא הבחירה תיו תחי' תיו תמות והצדיק האמיתי צריך לקשר א"ע במדריות התחתונות שהוא במקום הבחירה בחינת תיו ולקרב אותם במדרגה אחר מדרגת עד אות א' שהוא אלופו של עולם ולכן נקרא ת"ח ג"כ כל בשמים ובארץ ות"ח דאחיד בשמיא וארעא ע"ש שהוא כלול מכל המדריות ואחיד בשמיא וארעא וזה שאמרו חז"ל אח"ז אפי' בשביל צדיק א' העולם מתקיים שנאמר וצדיק יסוד עולם כי ללא הצדיק לא הי' העולם מתקיים בשביל מעשה הרשעים שמפילים את העולם ומפרידים מן אש"ע כמשה"כ ונרגן מפריד אלוף שמפרידין בחינת התיו מבחינת האלף וע"ש האחדות והתקשרות הצדיק עם כל המדריות מתעלה העולם למעלה מגפילתו ולכך נקראו ג"כ ת"ח בונים כמו שאמרו חז"ל אל

תקרי בניך אלא בוניך שמקיימין כל בנין העולם וזה אפי' בשביל צדיק א' העולם מתקיים שהוא נתאחר עם כל המדריגות התחתונות מן אות היו עד אות אלף כמו היסוד שבהתרוממו נתרומם כל הבנין וכן שמעתי מפ"ק אביו זקנו מרן הקדוש מגור ז"ל נב"גם בעשתי עשר חודש בא' לחודש הוא"ל משה באר את התורה וכו' ופי' רש"י ז"ל בשבעים לשון והק' הוא ז"ל למה לן למיר ע"ה לבאר את התורה בע' לשון הלא אומות לא רצו לקבל את התורה כדכ' הופיע מהר פארן וזרח משעיר למו, ואמר בזה"ל כוונת רש"י ז"ל כן הוא משה האס גיגראבן אין טיפקייט פין די תורה אפילו אז א יוד וועט אריינפאלן אין אלע תאוות רעות פין אלע ע' אומות זאל וויסען דער צדיק הדור איהם ארויסצונעמען פין שאול תחתית דורך דעם כח פין די תורה וזה מה שאמרנו לעיל מן אות תיו תמות עד אות אש"ע.

והנה המפורסמים אין צריכים רא'י והכל יודעים כי אביו זקנו הק' ז"ל הי' גאון גדול בפלפול ובחריפות וכל העולם בפניו כקליפת השום וכמו שהי' מבני ע"ה בפלפול הלכות כ"מ אידושי תורה ורזין דאורייתא היוצאים מפיו הקדוש בחסידות הי' ג"כ בחריפות גדול כי לא מצאתי בשום ספר מספרי חסידות הק' חריצות גדול כלימורו אעפ"כ מעט מועיר מה שהבנתי ומה שלא הבנתי קיימתי אם בחקתי תלכו פרש"י שתהי' עמלים בתורה יגעתי ות"ל מצאתי טוב טעם ודעת אבל תורת נכדו הוא ניהו אביו מרן הק' ז"ל מה אומר ומה אדבר יותר ממאה פעמים הייתי במדבר ע"ה שנים שעברו הרבה תורה שמעתי ממנו ועפ"י הרוב מה שהבנתי הבנתי בניקל ומה שלא הבנתי לא די שלא ירדתי לסוף דעתו אלא אף לתחילת דעתו לא עמדתי כי כל מי שהי' לו עינים לראות ולב להבין הי' רואה בעין שכלו כי שכינה מדברת מתוך גרונו של אותו צדיק דבריו עמוקים מאד רזין דרוזין סמירין וגניזין וכל מי שאומר שיש לו השגה בדבריו הק' מוטעה הוא לבד יחיד סגולה, עמלתי ויגעתי ושפכתי שיח ותפלה וכמה פעמים שמרו שערות ראשי שיחנני ד' לי דעת להבין אמרותיו ולא נעניתי והי' לי צער גדול מזה מבי טעמים טעם א' כי בפירוש אמרה תורה ואם לא תשמעו לי פירש"י להיות עמלים בתורה ולדעת מדרשי חכמים נמצא כי צריך האדם לכסור נפשו לדעת מדרש חכמים ב, אמרה תורה ולא נתן ד' לכם לב לדעת ולב להבין עד היום הזה ופירש"י ז"ל להכיר חסד המקום ולהדביק בו ובעה"ט פי' וסמך לי' ואולך אתכם מ' שנה רמז שער מ' שנה אין אדם עומד על דעת רבו משמע מדבריו שאחר מ' שנה אדם עומד על דעת רבו ואני הנני עוסק בעסק זה יותר מנ' שנה ואינני עומד אף לתחילת דעת רבי אבל זאת נחמתי בעניי אעפ"י שאמרתי שלא למדתי ממנו כלום אעפ"כ למדתי ממנו דבר א' מתורתו הקדושה ויהא ראוי להקרא בשם רבי אלופי ומיודעי כי למדתי ממנו כי כל מה שלמדתי אצל רבותינו הקדושים נב"ג בימי נעורי ואמרתי בלבי שהרבה חכמה ודעת למדתי מהם נודע לי בזמנו כי אפי' כטיפה מן הים לא למדתי אצלם ולא עוד אלא כל כה שהשגתי אצל אביו מרן הק' ז"ל בנסיעתי הראשונה כאשר נסעתי פעם ב' נודע לי כי בנסיעה הא' לא השגתי כלום וכן בנסיעה ג' וכן לעולם כאשר באתי לביתי נודע לי כי כל השנה שמקודם לא נחשב לכלום כי ערך קדושתו ית' אין סוף ותכלית הידיעה שנדע שלא נדע וע"ז אמרו חז"ל

דעת קניית מה חסרת כי עיקר הדעת שתכיר תמיד חסרוןך דעת חסרת מה קניית
אם לא מצאת בלימודך חסרוןך סי' שלא למדת כלום וע"ז כיון שלמה המע"ה
אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני דהוא לי' לאמר אמרתי אחכמה ואין. אני חכם נא.
הוי לי' דבר והפירו' ומה שאמר והיא רחוקה ממני אלא. כנ"ל כי ערך קדושתו ית' אין
קץ וסוף מה ששיג מדריגה יותר ישיג ויבין כי לא השיג מאומה נמצא כי חכם
אינו רק מי שמכיר יותר חסרונותיו ומד"ז נמשך מתוך השפלות כי כל מי
שהוא חכם ביותר הוא שפל ביותר.

נחזור לענין אי מה שאמרתי לעיל כי יש לי כאב גדול מה שלא הבנתי כמה מאמרי
רבה"ק ז"ל ואמרתי אין הדבר תלוי אלא בי פשפשתי את מעשי וחזרתי
מאמר אי אשר שמעתי בשם רה"ק מקצק ז"ל שאמר עוד בתחילת קצק כי כל
איש הלומד זוהר ואין לו התפשטות גשמיות אינו יודע תיבה אי ונל מי שאומר
שהוא יודע מוטעה הוא עכ"ל והקצקיר חסידים אשר היו בימי בחי רה"ק מקצק ז"ל
לא למדו זה רק יחיד סגולה וחרו"ת מאביו מרן הק' ז"ל גבוהים מאד ועומדים
ברומו של עולם ע"כ לא הבנתי איתם.

שמעתי מחסידים אמת אשר באזנם שמעו מאמר זה מרה"ק ז"ל מקצק נאמרו עוד
בתחילת זריחת שמשו בסומשוב ואמר בזה"ל דאס הארץ זאל
צובר אכן ווערען ביידע פלייצעס זאלען
צופענקילס ווערען הימעל אין ערד זאלען
צומאלן ווערען אין פין זייניקע נישט. אוועק
צוגיין עכ"ל. והחסידים ששמעו מאמר זה מרבים הק' לא ידעו כוונתו בזה
המאמר והשיב בזה הלשון איתא בכתבי האריז"ל כנ"ל רוב נשמות לא נבראו אלא
לתקן מדה אחת או שתיים אשר קלקלו בזה העולם ואם לא יתקנו אז צריכין עוד
הפסם לגלגל בזה העולם ואמר הוא ז"ל מאן אדם יודע איזה מדה שנברא אדם
לתקן ולהעלותה אמר הוא סימן מובהק אשר היצר מסיתו חמיד לעבור עליו ואמר
בזה הלשון וואס דערקייטשעט איהם שטענדיג שלא
לקיימה הוא סימן מובהק אשר נברא לתקן ולהעלות אותה לזה צריך מסנ"ג.

והנה ידוע כי הקב"ה ברא את העולם בן מדות הקדושים וגם שהן עשר עד
כתר אבל העיקר רק ז' ולבינונים רק ה' הן העיקרין כדי שנדע איך
לעבוד את הבורא ית' באהבה יראה תפארת נצח הוד יסוד הוא בהתקשרות מלכות
שהם כולל רמ"ח עשין ושס"ה ל"ת וזה נקרא קומה שלימה וידוע כי אחר החטא
של אדם הראשון מוזהמת הנחש גפלו ממנו נשמות קדושות בעמקי הקליפות ונתקלקלו
כל יצירי בראשית אשר אנו צריכים לתקנם ובדור המבול היו רשעים גמורים עד
שהפסיקו את העולם עם הפועל שהוא התורה מהבוי"ת ע"ז חרב העולם והי' מבול
ולחין הפילו התורה לקליפת מצרים וכנען כי השרי מעלה ההם הם גבוהים מכל
ע' שרי אומות כי הם הפכו הו' מדות להנאת (עצמם) גופם לאהבה חיצונית
ויראה חיצונית כו' והם סומאו את כל האומות ועיקר כוונתם להכשיל גם ישראל
ע"כ בא הדעת בגלות והתורה הוא בחי' דעת ע"כ הוצרכו ישראל לירד למצרים
להעלות את התורה מקליפת מצרים כמו שהובא בתיק"ז ויעבידו מצרים את בני

בחומר דא ק"י בלבנים דא לובן הילכתא ובכל עבודה בשדה דא אורייתא בפרך דא פירכא עד שהעלו אותיות התורה מעומק קליפת מצרים וינצלו את מצרים הוציאו משם ניצוצות קדושים ואז כשיצאו ויכלו לקבל את התורה בג' הדשים ואחר קבלת התורה המדות יצאו מגלותא וללא חטאו ישראל בעגל אחר מ"ת הי' עולם התיקון ואילו קיימו אז ישראל לא תחי' כל נשמה הי' אז עוה"ק וללא חמל שאול על כיסב הצאן הי' אז עוה"ק ע"כ צוה השי"ת כמעשה ארץ מצרים וכמעשה ארץ כנען אשר ישתם בה לא תעשו ובחוקותיהם וכו' כי הם טמאו את הארץ במדות הרעות שלהם וכל כוונתם הי' כדי להכשיל את ישראל גם במדות הרעות האלה הנה במצרים הי' הדעת בגלות וכשיצא הדעת מגלות צוה הקב"ה להוציא גם הו' מדות כד"כ וספרתם לכם שבע שבתות שנים וכו' שהם שבעה נקיים כדי להעלות הו' מדות אל הקדושה ואח"כ זכו וקבלו את התורה ובשעת מ"ת פסקה מהם זוהמת הנחש וקשרו להם שני כתרים וכשחטאו פרקם ועד היום המדות הם בגלות אשר זה עיקר עבודתינו להעלות המדות אל שורשם ובמד"ר וישכן וכו' את להט החרב המתהפכת זו גיהנם לשמור את דרך זו דרך ארץ עץ החיים כלמד שד"א קדמה לעה"ה ואין עה"ה אלא תורה. מצאתי בספרי קודש כי ד"א המה הו' מדות בידאי קודם לתורה כי כאשר לא תיקן נאמר בו לא זכה ואז ח"ו התורה נעשית לו סם מות וזה גופא הוא גיהנם באמת כי אין רואה ד"ת לאמתה וראיתי בס' א' מתלמידי בעש"ס נבג"מ כי למה שאמרו חז"ל כל ת"ח שאין בו דעה וכו' כי הקליפה נקרא נבילה ומי שלומד תורה בלא דעת הקליפה יש לה טובה גדולה מלימודו כי לימודו נותן חיות בהקליפה כי הקליפה יש לה יניקה מהקדושה.

גם אנכי השפל והדל אע"פ שאינני ראוי לכתוב תורה יען אך כי עלה על רעיוני לבי דברים אלה באמצע הכתיבה ע"כ הרהבתי בנפשי עוז לענות גם אנכי את חלקי להביא ג"כ רא"י מן התורה כי ד"א קדמה לתורה וד"א נקרא המדות כי בראשית ברא וכו' והארץ היתה תהו ובהו וכו' ויאמר יהי אור וכו' ופ"י רש"י ו"ל אר"י לא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחודש הזה וכו' מ"ס פתח מבראשית משום כח מעשיו וכו' ולכאורה אינו מובן הלא רש"י ו"ל הוא פ"י על הרוב מכ"מ כפשוטו ומה פ"י פשוט נמצא כאן אלא כי בא להורות לנו מדריגת תוה"ק כי כ"ו שלא יעקור האדם ממנו כל המדות ה"עות לגמרי ונמצא עוד שמץ מהם אז תהי' לימודו פיגול בעיני ד' ולא יזכה למאור התורה לעולם וזה שאמר ר"י מה טעם וכו' שכח מעשיו פ"י כמו שהקב"ה בעצמו ברא את העולם מחוך החושך והפך את החושך לאור דב' ויאמר וכו' והי' - אור כך הגיד לעמו פ"י למד לעמו ישראל שלא יזכו לאור תורה עד שיעקרו מלבם המדות רעות שהם נקראים חושך ע"כ כתבה התורה תחילה מעשה הרשעים שמעשיהם חושך כדכ' והי' במחשך מעשיהם ואומרים מי יודיענו ומי רואינו וכתבה התורה גם עונשם הקשים וחמרים מדור אנוש ומדור המבול ודור הפלגה הפיכת סדום מעשה דלוט פרעה ואבימלך מעשו ומלבן ושעבוד מצרים עם ישראל וכולם לקו במכות משונות על שלא נהגו עצמם בד"א ואח"כ צוה הקב"ה לעקור את הו' (מדות) - עצמין כדכ' לא תחי' כל נשמה ועונשם ג"כ הי' שהי' מפילים העולם במדות רעות שלהם ולא נהגו עצמם בד"א שאם יאמרו אה"ע ליסמים אתם שכבעתם

צות שבעה גוים הם יאמרו הכל של הקב"ה הוא בראם לכבודו בשבע מדות הקדושים
 בוד אותו ולהללו ולשפחו ולספר הודו כמ"ש הנביא כל הנברא בשמי ולכבודי
 אתיו יצרתיו אף עשיתיו היינו כל העולמות בויאה יצירה עשי לא נבראו אלא
 בורו ואתם חרבתם את העולם כולו בסרות הרעות שלכם ע"כ נטלה ונתנה לאשר
 שר בעיניו לתקן את אשר קלקלתם והם מקיימים ומעמידים את העולם במדותיהם
 טובים כאשר הזה בשנת הבריאה ואילו לא קלקלתם לא היי צריך הקב"ה
 המתין בנתינת התורה עד כ"ו דורות גם לכם נתנה התורה ועתה לא די שלא נתן
 כם את התורה אלא מצרים נידונו כמכות ויסורין לארץ כנען בלא תחי כל נשמה אבל
 א כן ישראל אע"פ שהיו נכנעים ומשובדים תחת יד מצרים אשר זרמת סוסים זרמתם
 עפ"כ נהנו עצמם כר"א וגדרו את עצמם מכל המדות רעות מן הגזל ומן עריות ומכל
 ברים המכוערים כאשר העיר עליהם התורה הראובני השמעוני ולא די שנתנה התורה
 להם במתנה בטיב עין שלא יהא כדיוסגמא ישנה והמצות לא כמצות אנשים מלומדה שאדם
 קץ ומואס בהם אלא נתבשר להם בתחלה החודש הזה לכם פיי שיזכו לדרוש על כל
 קץ וקץ תלי תלים של הלכות ושהי בהם כח לחדש בכל מקום חידושי תורה ורזון
 ראורייתא אף מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש בולט נתנו מסיני כדכ" היום הזה אנכי
 מצוך וכו' שהי בעיניך כאילו היום ניתנו בסיני ובכל יום נעשה ברי' חדשה וישיג
 חיות חדש מטעמי התורה וכמו שהצריקים העוסקים לשכה מחדשים בכל יום חרות
 ורזון דאורייתא כמ"כ מחדש הקב"ה בסוכו ככ"י מעשה בראשית כי בלא חרות שלהם
 לא היי העולם מתקיים אפי' רגע א' ולפי"ו דבר גדול השמיענו ר"י בפתיחת התורה
 להידות כי לא יוכה האדם לאור הזרה עד אשר יעקור ממנו כל המדות הרעות אשר
 תחת ממשלת ע' שרי מעלה כאשר אמרנו לעיל בשם הרה"ק סגור ז"ל הואיל משה באר
 אז התורה הוגז סירש"י בשכנים לשון ויכניעם ומשפילם תחת יד הקדושה ומענין
 לגנין לאותו ענין נזכר ג"כ לעזרש סאמר הנ"ל שמואל אמר אין בין עוה"ו לימות המשיח
 אלא שיעבור מלכיות בלבד ודבריו תמוהים וכי אל דבר קטן כזה אנו כחפצלים שלש
 פעמים בכ"י ולירושלים עירך ברחמים תשוב וכו' את צמח דוד מבבל שכתות ויו"ט
 אלא וראי כוונתו כי בימות המשיח יהי המלכות פיי כל המדות רעות ותאוה רעות
 של כל ע' שרי מעלה בטלין ומביטלין ונכנעין תחת יד הקדושה ויהי משועבדין תחת
 ישראל ואז יתבטלו כל הקליפות ההיצוניות וכלאה הארץ דעה את ר' כמים לים מכסים
 ויהי ר' שלם וכסאו שלם.

שמעתי בשם הרבי מבי מקא צק ז"ל ע"ב ג"מ שהי מפ' בפ' השמרו
 לכם מן השפחו את ברית אבותיכם ועשיתם לכם פסל תמונת כל אשר צוך וכו'
 והריקדוק ידוע שהי צ"ל אשר שנא ר' אלוקים ואמר הוא ז"ל שזה הנהירה התורה
 שלא נעשה שום פסל ותמונה להורות באם תהי עבדות ד' בלי כוונה הראוי בלתי לרי'
 לברו הוא מתועב ומשוקץ בעיני המקום כמו פסל ותמונה של ע"ו ממש עכדה"ק, ושמעתי
 באוני מפ"ק הרה"ק סגור נבג"מ זי"ל בזה"ל בא חבקוק והעמידו על א' וצדיק באמונתו
 יתי' ואמר בזה"ל אמונה אינו סייטש ציגעצויגען לשון ויהי אומן את הדסה מען מיו זיין
 אוני פעסט ציגעצויגען אי די קדושה אז עס זאל גישט בלייבען אין הארץ איין האר
 קנאה איין האר תאוה איין האר כבוד עכלש"ק ומפ"ק הרבי מאלכסנדר נבג"מ זי"ע

שמעתי שהי' מפרש דברי הוה"ק ויאמר וכו' מה תצק אלי דבר אל ב"י ויסעו וכו' והק' בווה"ק וכי לאן את- פקיד להון דינטלון הא על ימא הוי שראן אלא וכו' עד ויסעו ינטלון מן דא דלאו בצלותא תלי' מלתא אלא בעתיקא תליא מלתא וכו' הוזהר הזה אין לו שום פיאור מה בעתיקא תליא מלתא ופי' הוא ז"ל מה יואיל לכם התפלה והצעה בתחילה תעקרו ותשרשו מכם המדות הרעות שלכם עד שרשם וזה בעתיקא תעתיק מכם המדות וזה תשובה שלימה העיקריות ממילא יתקבל תפילתכם והי' סרם תקראו הוא יענה אתכם אבל תפילה וצעה בלא עקירת המדות מה יועיל לכם.

נמצא מכל הדברים הנ"ל אף אם יקיים אדם כל המצוות שבתורה כ"ו שלא ישתרש המדות בתחילה לא נחשב לעבודה אשר זאת הוא העיקר בעבודת הנפש הישראלית כל ימי בואו עלי ארץ והנה ידוע כי הנ"ל תלוי בהדעת כשהדעת מתגבר או המדות הרעות נופלים ולהיפך כשזה קם זה נוצר אשר ע"כ באתי היום בנסיעה הא' שלי להציע לפניו שיחתי ואת נגעי מצפוני לבבי יש עוד לפני אשר דעתי רחבה ודיבורי היוצאים מפי בשעת לימודי הם בחשק רב ותפלות ג"כ בחשק ובלב נשבר עם לערנס זיך אליין עם דאווינס זיך אליין בפנימיות הלב ואני ידעתי בבירור כי לא כחי ועוצם ידי הוא זה כך שגורה תפילתי הוא בפי מן השמים ועפ"י הרוב הוא בשבתות ויו"ט וגם יש עתים הרבה אשר אני צריך הכנה גדולה וישוב הדעת הרבה ביו איך חער כעשדענדיג אבל כנגדו יש עתים אשר לבי שוכך כאבן שאין לו הופכין אזי יש לי יגיעות הרבה הנני מייגע א"ע בכל מיני יגיעות בכל מיני התחוקות כי נסתלק ממני הדעת לא לגמרי חלילה רק' הוא בקטנות גדול או העולם חשך בערי כי מרגיש אני כי מחיצת הברזל מפסיק בין החלל הימיני ובין החלל השמאלי ולא נשאר אצלי רק הבחירה וצריך אני לעלות מלחמת ד' בתפלה ותחנונים כמ"ש צעק לבם אל ד' ולפעמים ישלח ד' לי עזרי מקודש וירחם עלי מן השמים ולפעמים אני מוכרח להתפלל חי עם לאוט זיך וע"ז אני דואג תמיד ולבי דוי כי מסגמא לא יצאתי עוד נקי מהמדות כי מי יאמר זכיתי לבי סהרתי מחטאתי והנביא צוח עד היום הנני נשפס אתך על אמרך לא חטאתי וכל אדם הוא תמיד בסכנה גדולה ובנסיונות גדולות הרבה כל היום אין רגע בלי פגע השכים אדם בבוקר הכין עצמו בכונה עצומה לקבל עליו עומ"ש ויקרא ק"ש ביחוד גדול בא אליו מלך גדול (נמרוד שמו) ומבלבל אותו נמרוד שמו שכן כתיב בתו' כנמרוד גבור ציד לפני ד' פי' אף שהוא עומד נגד ד' ממש הולך לביהכניס ומתפלל מבלבל אותו במחשבתו ומנצח אותו לפני מי הוא עומד כדאמר רבנאי מחזיקנא טובותא לרישא כד מסא למודים דמגרמי כרע נפשי' הגם כי באמרם ז"ל יש סודות הרבה בסתרות אך גם הפשוט הוא אמת הולך לביה"מ לעמוד תו' ועשיו בא וצידו בפיו ולומד עמו כך מציתי בס' קדוש א' כי עשיו ממונה על תורה שלא לשמה הולך בשוק הוא בסכנה גדולה כדאי' במד' אתה סובר כי היצה"ר בסימטא עומד באמצע השוק הוא עומד וכיון שהוא רואה אדם א' ממשמש בעיניו מסלסל בשערו הוא אומר הדין דידי הוא כמדומה לי כוננת המד' מסלסל בשערו כי שוק הוא תמיד מקום אם ישכח רגע א' שהוא רק כחוט השערה שהקב"ה יודע מחשבות הוא יכול ל"סול בניקל לבאר שחת וזה אין בין מים העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימא וכן ממשמש בעיניו כי אדם עשוי למשמש בכיסו פי' בפנימיות שלו בכל שעה ואף שחז"ל אמרו בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין בחדאי כחנתם על העוסקים לשמה כמו שאמרו חז"ל למיימינים בה סמא דחיי פירש"י למאמינים שעוסקים בכל כוחם וטרודים לדעת סודה ואף שחז"ל נתנו עצה פגע בך מנחל זה משכהו לביה"מ פי' שתזכור אותו שלמדת בביה"מ שאסור לעשות כמו שהוא מצוה אותך אבל לשוא תוחלתו כי המנחל הזה הוא לומד ג"כ גמ' ומפלפל עמו ואומר לו יקוב הדין את

תלפיות

ההר ובין כך ובין כך הוא משכח אותו מלימודו ומכשילו בהרהור הלב כי יש מלאך הממונה על השכחה ומשכח אותו אף לעשות חשבון הנפש אח"כ סיחון מלך חשבון שמו. כך שמעתי מאז"ל.

כללו של דבר אדם עומד תמיד בנסיונות הרבה כל היום כולו הן בנסיונות הנפשיות הן בנסיונות הגופניות מדיחק פרנסה ומצער גדול בנים ולנצח אותו א"א כי היצר הוא מלא עינים על א' כמה וכמה בכמה עינים צריך אדם להשגיח ע"ע שלא יפול ברשתו ח"ו וא"ל אנשים אשר אור תורה אזור במתנם ועוסקים בפנימיות התורה לשמה כאשר באוני שמעתי מא"ו מגור ז"ל נבג"מ שדיבר מעניני נסיונות בלי"ל ש"ק פ' שמות תרכ"ו אחר קבלת שבת איזה ירחים קודם הסתלקותו וזלה"ק במדרש השבטים ע"ש הגאולה נקראו ראובן ע"ש ראה ד' בעניי שמעון ע"ש שמע ד' את עניי ואמר הוא ז"ל גאולה אין סיישש או עם אין גאנץ ענג גיט פינסטער נאר ניט חלילה פין גראבקיט פין דעם אליין. דעביזעט זיך לעכטיקייט וואס מען רעכט זיך גאר נישט דערויף אין דאס אין דער סיישש אשר בדברו מעריב ערבים בחכמה פותח שערים אין דאס אין דער סיישש ויתרון האור מן החושך ופסק מלדבר אחר איזה רגעים הי' דבריו הק' יוצאים בלהבת אש ונרמה לכל א' כי ישעי הנביא עומד ומנבא נביאות ואמר בזה"ל די אייגענע נסיונות וואס אין גיזען ביי כיבוש הארץ שטייט ואלה הגוים אשר הניח ד' לנסות את ישראל וועט היינט אויך זיין אין מען ואל זיך נישט איינרעדן או מען וועט זיך דעמאלט קענין איין עצה געבין ניין ווער עס וועט נישט זיין פעסט איינגיגארטילט (איינסערגיגארטילט) מיט דעם פנימיות התורה וועט פין ווייטען שטיין עס וועט זיין אמאל אצייט או יהודים וועלן שטיין אויפן פעלד אין וועלן נישט האבען מער ציא עסען נאר גראז אין דיא אוה"ע וועלן בראטן בראט'נס אויף דעם פעלד אין דער ריח פין דעם בראט'נס וועלן די יהודים זאלעצשען אין מען ואל זיך נישט איינרעדען או מען וועט זיך דעמאלט קאנען אעצה געבען עס וועט זיין יודען ענג אין נאך ענגער פינסטער אין נאך פינסטערער סיום דבריו ז"ל בזה"ל אחיבא או דעמאלט וועט זיין בשובה ונחת תוועסען עכלה"ק כמדומה לי כי נביאה זו ניבא על עתים הללה.

ועתה כאשר נודע לי גודל הכח של פנימיות התורה אשר מצי"ל את בנ"א ממוקשי מות הנה מה שעבר אין וורח השמש ובא השמש ער שלא שקעה שמשו של משה וכו' וכמדר אברהם יצחק ויעקב שמואל משה שמותיים כפולים בתורה אין לך דור שאין בו כאברהם וכו' ובזהר איתפשטותא דמשה בשיתין רבוא נשמתין בכל דרא ודרא עד שית אלפי דרא אנכי היום כקטן שנולד וידעתי כי כבוד קדושתו הוא יסוד הדעת האמיתי ילמדינו רגינו הק' שליט"א דרך בעבודת ד' אשר נלך בה ויורה לנו דעת להבין פנימיות התורה ולקיים בי און שומעת תוכחת מוסר בקרב חכמים תלין ויתפלל עלי להסיר ממני החושים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה שיהי עבודתי זכה וצלולה בלתי לר' לבדו ויהא שמי חקוק על לוח לבו של הקוה"ס שלא יביישו ימי זקנותי את ילדותי וגם חושי הנפשיים בחכמה ודעת אשר זה הי' כחי בימי ילדותי ועמדי ולא יעזבו אותי בימי זקנותי ואני הנני מקשר עצמי בקשר אמיץ וחזק הן בגוף הן בנפש כאשר הייתי מקושר באביו הצדיק הקדוש ועם הצדיקים הקדושים אשר היו לפניו נבג"מ ועל קדושתו השלכתי יהבי ואליו נשאתי את נפשי רוחי ונשמתי לתקן ולהעלות נשמתי במקום הראוי לה. שיהא עבודתי תורתית ותפילתי מקושר לעבודת הצדיק הדור הזה.

ממני עבדו המשתחות ועפר. אנכי תחת כפות רגליו יעקב יצחק מכונה ועליג בן חי' רחל גיין ונכד. למדן הב"י קארו ז"ל, מחלאצלאהעק.